Dosarul nr.3-2859/2024

HOTĂRÎRE
În numele legii

17 aprilie 2025

mun.Chişinău

Judecătoria Chișinău (Sediul Rîșcani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Veronica Jomiru-Niculiță
Grefier Victorița Colesnic

În lipsa participanților înștiințați legal,

a judecat în ședință publică acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Petrov Ruslan către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea deciziei și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind indexarea pensiei în partea care depășește salariul mediu lunar,

c o n s t a t ă :

<u>Aspecte de procedură.</u>

La 31.05.2024, *reclamantul* Petrov Ruslan a depus cerere de chemare în judecată împotriva *pârâtei* Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea deciziei și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind indexarea pensiei în partea care depășește salariul mediu lunar.

Potrivit fișei de repartizare, cauza la 31.05.2024 a fost repartizată judecătorului, Veronica Jomiru-Niculiță (f.d.1) și a fost acceptată spre examinare în procedura de contencios administrativ la 13.06.2024 (f.d.21).

Prin încheierea protocolară din data de 03.04.2025 a fost respins demersul pârâtului din 08.07.2024 privind declararea acțiunii înaintate de reclamant ca fiind una inadmisibilă (f.d.62).

<u>Pretențiile și Argumentele reclamantei:</u>

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul a solicitat anularea deciziei și obligarea recalculării cuantumului pensiei de 22850 lei cu indexarea sporului de 6%

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în baza deciziei nr.09/2022/30310 din 22.11.2022 emisă de pârât este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă, cuantumul pensiei fiind stabilit de 21080 lei.

În vederea îndeplinirii garanțiilor de protecție socială, legislatorul prin legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii a stabilit condițiile de indexare anuală a pensiilor, printre altele indicând că „coeficientul de indexare constituie rata inflaţiei la sfârşitul anului precedent, exprimată prin creşterea preţurilor de consum în luna decembrie a anului respectiv față de aceeaşi lună a anului premergător. Coeficientul de indexare se stabileşte de către Guvern"- art. 13 din lege.

În vederea executării art.12, 13 şi 13^1 din legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, Guvernul a emis hotărârea cu privire la indexarea şi majorarea prestațiilor sociale nr.217 din 26.03.2024, publicată în Monitorul Oficial nr.118-121/274 din 27.03.2024.

Remarcă reclamantul că, articolui III din Legea nr.46/2024 pentru modificarea unor acte normative (Codul muncii şi Codul contravențional), stabileşte că, „prin derogare de la art.13 alin.(2) din Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, în cazul indexării la 1 aprilie 2024, coeficientul de indexare se stabileşte în mărime de 6% şi se aplică doar părții pensiei care nu depăşeşte cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024 în mărime de 13700 de lei".

Având pensia în mărime de 22850 lei, la data de 04 aprilie 2024 a primit pensia indexată în mărime de 23657 lei, or Casa Națională de Asigurări Sociale i-a indexat pensia doar în partea care nu depăşeşte salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2024 în mărime de 13700 de lei.

Nefiind de acord cu modul în care a fost recalculată pensia, la data de 30 aprilie 2024 a înaintat pârâtului contestație asupra calculelor efectuate la indexarea pensiei în baza coeficientului stabilit prin hotărârea Guvernului nr.217 din 26.03.2024, solicitând emiterea unei decizii, prin care să-i fie indexată pensia la situația din 01.04.2024, prin aplicarea coeficientului creşterii de 6%, la mărimea de 24205 lei.

Prin răspunsul CNAS nr. P-3736/24 din 08.05.2024 a fost informat că contestaţia privind indexarea pensiei se readresează după competenţă Ministerului Muncii şi Protecției Sociale. La expirarea termenului prevăzut de lege pentru soluționarea cererii prealabile, nu a primit nici un răspuns, motiv din care a declanşat prezenta procedură în instanța de judecată.

Relatează reclamantul că mecanismul fixat la art.13 din legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii a fost instituit pentru a păstra puterea de cumpărare a pensionarului odată cu creşterea preţurilor şi a inflației anuale, or, indexarea pensiei nu reprezintă o majorare sau un privilegiu acordat de stat, ci o necesitate imperioasă pentru a fi asigurat un trai decent al omului.

Articolul 13 din legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii garantează pensionarilor dreptul la indexare anuală a pensiilor, coeficientul de indexare constituind rata inflației la sfârşitul anului precedent, exprimată prin creşterea preţurilor de consum în luna decembrie a anului respectiv față de aceeaşi lună a anului premergător.

Consideră că CNAS, aplicând articolul 8 din hotărârea Guvernului nr.217 din 26.03.2024 la indexarea pensiei i-a restricționat nejustificat dreptul de a obține prestația

socială prin indexare cu 6%, deşi această restricție nu se regăseşte în dispozițiile art.54 din Constituție şi art.13 din legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii.

În opinia reclamantului, calculul aplicat de către CNAS este viciat prin ilegalitatea sa, deoarece a fost bazat pe acte normative care suprimă şi diminuează drepturile şi libertățile fundamentale ale omului şi cetăţeanului, astfel nu poate fi aplicat.

Subliniază că articolul 8 din hotărârea Guvernului nr.217 din 26.03.2024 şi calculele CNAS privind indexarea pensiei reclamantului instituie un procedeu de discriminare în raport cu asigurarea sa socială - pensie care a fost indexată sub nivelul de 6%, vis-a-vis de alţi pensionari care au beneficiat de indexarea pensiei la 6%, ceea ce nu este compatibil cu esența principiilor de drept. Or, normele de drept sus menționate încalcă dreptul la egalitate stabilit de art. 16 din Constituție, coroborat cu art. 46; 47 din Constituție - dreptul la un trai decent, dreptul la proprietate, dreptul la asigurarea socială.

Consideră calculele aplicate de Casa Naţională de Asigurări Sociale, prin care i-a fost indexată pensia la situația din 01.04.2024, prin aplicarea coeficientului creşterii mai mic de 6%, limitează dreptul său de a beneficia în prezent de garanțiile art.13 din legea nr.156/1998 și în viitor de bunurile garantate de art.47 alin.(2) din Constituție, în timp ce o altă categorie de pensionari beneficiază de dreptul de indexare a pensiei la 6% fără anumite limitări sau condiționalități.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a notat că reducerea salariilor, indemnizaţiilor, sporurilor şi pensiilor poate fi justificată de existența unei crize exceptionale fără precedent în istoria recentă a Greciei (a se vedea Koufaki şi ADEDY v. Grecia (dec.), 7 mai 2013, § 37).

A indicat că în prezent, în Republica Moldova nu s-a constat recunoaşterea la nivel oficial a existenței unei crize economico-financiare.

Punctează reclamantul că orice dezavantaj în raport cu alți pensionari, obligatoriu urmează a fi justificat, inclusiv din punct de vedere al echității, precum şi al scopului urmărit atât de legiuitor, cât şi de CNAS (Guvern) în calitatea lor de autoritate publică. Or, indexarea diferențiată a pensiilor în funcţie de mărimea acestora, incontestabil atrage după sine consecințe negative pentru reclamant, deoarece diminuează creşterea capacității sale de a corespunde în mod adecvat creşterii prețurilor de consum (inflației), diminuând nivelul de asigurare materială.

Notează că Guvernul, prin intermediul instituției sale abilitate (pârâtului CNAS) nu face altceva decât să alinieze asigurarea socială al tuturor pensionarilor la acelaşi nivel, or, urmare aplicării unui astfel de mecanism (formulă) de indexare diferențiată pe parcursul câtorva ani se va ajunge la o pensie egalată pentru toți pensionarii, abordare care distruge principiul obținerii pensiei într-un cuantum proporțional contribuțiilor plătite la Bugetul asigurărilor sociale.

În susținerea poziției sale a invederat jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului unde s-a enunțat că violarea principiilor egalității şi nediscriminării are loc atunci

când se aplică un tratament diferențiat între persoane plasate în situații analogice sau compatibile, fără să existe o justificare obiectivă şi rezonabilă, sau când există o disproporție între scopul urmărit şi mijloacele folosite (Schalk şi Kopf c. Austriei 24.06.2010).

Reclamantul indică că fiind beneficiar de pensie specială pentru vechimea în muncă, şi beneficiarii de alte categorii de pensii (pentru limita de vârstă, pentru dezabilitate e.t.c.), în ambele cazuri este vorba de dreptul de a beneficia de coeficientul de indexare a pensiei egal cu rata inflației la sfârşitul anului precedent, exprimată prin creşterea prețurilor de consum în luna decembrie a anului respectiv față de aceeaşi lună a anului premergător - această formulă de indexare prevăzută de lege este unică pentru toate categoriilor de pensionari, şi restricţionarea respectivului drept în privința sa în comparatie cu alţi beneficiari de pensie este discriminatorie.

Relatează că în modul în care i-a fost recalculată (indexată) de către CNAS pensia din 01 aprilie 2024, sub limita de 6%, stabilit prin Hotărârea Guvernului nr.217 din 26.03.2024, a constituit suma de 23657 lei, or, aplicând coeficientul indexării 6% la întregul cuantum al pensiel de care beneficia până la 01.04.2024, suma pensiei urma să fie 24205 lei.

Indică reclamantul că diferența este una considerabilă, iar lipsirea de această diferenţă diminuează capacitatea sa de a se opune inflației existente, de a menține performanța traiului decent la acelaşi nivel calitativ care i-a fost oferit la momentul obținerii dreptului la pensie, şi afectează dreptul său la asistență și protecţie socială garantată de Stat.

În opinia reclamantului, calculul de indexare a pensiei în baza coeficientului diminuat stabilit prin Hotărârea Guvernului nr.217 din 26.03.2024, a fost efectuat de CNAS cu nerespectarea art.16 din Constituție coroborat cu art.46; 47 din Constituție, precum şi condițiilor referitoare la caracterul rezonabil şi proporțional al restrângerii dreptului prevăzut de art.54 alin.(2) din Constituție şi art.13 din legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, care garantează pensionarilor dreptul necondiţionat la indexare anuală a pensiilor.

La fel a indicat că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a reținut că plata contribuțiilor la un fond de asigurări sociale poate crea un drept de proprietate protejat de articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenţia Europeană (a se vedea Doğan v. Turcia, 16 februarie 2021). Astfel, dreptul la prestații de asistență socială în coroborare cu jurisprudența Curții Europene în materia aplicării art.1 din Protocolul nr.1 se asimilează unui drept de proprietate şi orice limitare a acestuia reprezintă o ingerință în exercitarea dreptului de proprietate.

<u>Argumentele pârâtei-Casei Naționale de Asigurări Sociale</u>

La 28.02.2025, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată (f.d.53-56).

În motivarea poziției sale pârâta a indicat că în conformitate cu art.13 al legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, coeficientul de indexare se stabileşte de către Guvern, iar conform pct.1 din hotărârea Guvernului nr.217/2024 cu privire la indexarea prestaţiilor sociale, având în vedere creşterea procentuală a veniturilor proprii ale bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2023 faţă de anul 2022, coeficientul indexării de la

01.04.2024 constituie 6%.

Aşadar, pensia reclamantului de la 01.04.2024 a fost indexată cu 6%, iar conform pct.8 din aceeași hotărâre, coeficientul de indexare se aplică doar acelei părţi din pensie care nu depăşeşte cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2024, care constituie 13 700 de lei.

Pârâta a indicat că sistemul public de asigurări sociale obligatorii este un sistem organizat de stat pe principiul contributivităţii obligatorii, prin care se realizează constituirea de fonduri şi plata de prestaţii sociale, respectiv pensia de asigurări sociale este un drept bănesc cuvenit asiguratului, în condiţiile legii privind sistemul public de pensii, corelativ obligaţiunilor privind plata contribuţiilor de asigurări sociale de stat.

Pârâta a făcut trimitere și la hotărârea Curţii Constituţionale nr.27 din 20.12.2011 privind controlul constituţionalităţii unor legi de modificare a condiţiilor de asigurare cu pensii şi alte plăţi sociale pentru unele categorii de salariaţi. În acest sens, Curtea a reţinut că art.47 al Constituţiei garantează un minim de asigurare socială acordat tuturor persoanelor, realizarea cărora permite menţinerea unui echilibru social între păturile sociale ale populaţiei. Avantajele sociale, acordate de stat unor categorii de persoane cu care statul are raporturi speciale de muncă, nu constituie obiectul normei în cauză, impunându-se mai mult în sfera obligaţiilor suplimentare asumate de stat. Statul dispune de o marjă largă de apreciere în domeniul drepturilor sociale, iar drepturile prevăzute de art.47 din Constituţie nu garantează cuantumul exact al acestora, inclusiv al pensiei.”

Menționează pârâta că pretenţiile invocate de către reclamant în cererea dedusă judecăţii sunt absolut neîntemeiate, iar Casa Națională de Asigurări Sociale, în cadrul procesului de indexare a pensiilor cu 6%, începând cu 01.04.2024, a acționat în strictă conformitate cu prevederile cadrului legal în vigoare.

Casa Naţională de Asigurări Sociale a solicitat în conformitate cu art.224 alin.(1) lit.f) Cod administrativ respingerea integrală a acțiunii reclamantului Petrov Ruslan ca fiind neîntemeiată.

<u>Argumentele participanților în ședința de judecată:</u>

Reclamantul înștiințat despre data și ora examinării cauzei, nu s-a prezentat. La depunerea acțiunii în instanța de judecată a solicitat examinarea cauzei în absența sa.

Casa Naționale de Asigurări Sociale înștiințată despre data, ora și locul examinării cauzei la ședința de judecată nu s-a prezentat. Instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa pârâtei.

MOTIVAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

Audiind în ședința de judecată participanții la proces, studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată constată următoarele.

<u>Admisibilitatea acțiunii</u>

Conform art.20 Cod Administrativ, *dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.*

Conform art.39 alin.(2) Cod administrativ, *orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.*

Potrivit art.207 alin.(1) din Codul administrativ, *instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.*

La caz se atestă că reclamantul la 28.04.2024 a solicitat indexarea pensiei în baza coeficientului stabilit prin hotărârea Guvernului nr.217 din 26.03.2024, la situația din 01.04.2024 cu aplicarea coeficientului de creștere de 6%. Pe marginea cererii, CNAS a emis răspunsul nr.P-3738/24 din 08.05.2024, prin care cererea a fost redirecționată după competență Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Ținând cont că competența indexării pensiei aparține pârâtului, se reține că pârâtul nu a examinat cererea reclamantului, fapt care se interpretează ca refuz.

Acțiunea înaintată de către reclamant reprezintă o acțiune în obligare în conformitate cu prevederile art.206 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, deoarece solicită obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual solicitat de către reclamant și respins de către pârât.

Astfel, reclamantul revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ, anume a dreptului la indexarea pensiei în cuantum de 6% conform coeficientului de indexare a ratei inflației la sfârșitul anului 2023.

Ținând cont de obiectul acțiunii și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ. Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Conform art.209 Cod administrativ, raportate la circumstanțele constatate, instanța de judecată concluzionează asupra respectării de către reclamant a termenului de depunere a acțiunii. Acțiunea în contencios a fost înaintată la data 31.05.2024, fapt care denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamantul.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

<u>Legislația aplicabilă</u>

Constituția Republicii Moldova-Art.47 Dreptul la asistenţă şi protecţie socială,

(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea şi bunăstarea, lui şi familiei lui, cuprinzînd hrana, îmbrăcămintea, locuinţa, îngrijirea medicală, precum şi serviciile sociale necesare.

(2) Cetăţenii au dreptul la asigurare în caz de: şomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrîneţe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistenţă, în urma unor împrejurări independente de voinţa lor.

Legea privind sistemul public de pensii nr.156-XIV din 14.10.1998

Articolul 1[1]. Sistemul public de pensii

(2) Sistemul public de pensii se organizează şi funcţionează pe principiile sistemului public de asigurări sociale prevăzute la art.3 din Legea nr.489-XVI din 8 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

Articolul 13.Indexarea pensiilor

(1) Pensiile se indexează anual la 1 aprilie.

(2) Coeficientul de indexare constituie rata inflației la sfârșitul anului precedent, exprimată prin creșterea prețurilor de consum în luna decembrie a anului respectiv față de aceeași lună a anului premergător. Coeficientul de indexare se stabilește de către Guvern.

(3) Suplimentul de solidaritate reprezintă o componentă a pensiei care nu se indexează. Cuantumul acestuia variază anual în funcție de indexarea și majorarea pensiei calculate și de evoluția pensiei minime.

Hotărârea Guvernului nr.217 din 26.03.2024 cu privire la indexarea și majorarea prestațiilor sociale

*Pct.1-*de la *1 aprilie 2024, se indexează cu coeficientul indexării de 6,0%:*

11) pensiile stabilite în temeiul Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului;

Pct.8-În cazul indexării din aprilie 2024, coeficientul de indexare se aplică doar acelei părți din pensie care nu depășește cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2024, care constituie 13700 de lei.

Aprecierea instanței de judecată în privința argumentelor și probelor prezentate de părți.

Dreptul la pensie dobândit presupune o pensie care trebuie plătită, care are o valoare economică şi care constituie, astfel, un bun. Pensia reprezintă un drept dobândit legal de cetăţeni prin achitarea contribuţiilor de asigurări sociale şi acest drept este garantat de stat în virtutea legii şi nu poate fi diminuat sau anulat în funcţie de capacităţile financiare ale statului. Însă, reclamantul consideră că prin indexarea de CNAS doar acelei părţi din pensie care nu depăşeşte salariul mediu lunar pe economie, a permis o ingerinţă în dreptul de proprietate al titularului de pensie, afectându-i în mod direct nivelul traiului decent.

Obiect al examinării în speță îl constituie verificarea legalității acțiunilor CNAS vizavi de indexarea pensiei reclamantului în partea care depășește salariul mediu lunar.

Instanța reține că reclamantul Petrov Ruslan este judecător în demisie, fiind beneficiar de pensie pentru vechime în muncă, în baza deciziei CNAS nr.09/2022/30310 din 22.11.2022, cuantumul pensiei fiind determinat în mărime de 21080 lei, începând cu data de 01.11.2022 (f.d.13-14).

La 04.04.2024, având pensia de 22850 lei a primit pensia indexată de 23657 lei. Casa Națională de Asigurări Sociale a indexat pensia reclamantului în partea ce nu depășește salariul mediul lunar pe economie prognozat pentru anul 2024, în mărime de 13700 lei, în baza art.13 alin.(2) din legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii.

Manifestând dezacordul cu cuantumul pensiei indexate, reclamantul la 28.04.2024 a înaintat contestație către Casa Națională de Asigurări Sociale prin care a solicitat indexarea pensiei la situația din 01.04.2024, prin aplicarea coeficientului de 6% stabilit prin hotărârea Guvernului nr.217 din 26.03.2024, în mărime de 24205 lei.(f.d.15-17).

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.P-3738/24 din 08.05.2024, reclamantul a fost informat că cererea privind indexarea pensiei s-a readresat după competență Ministerului Muncii și Protecției Sociale (f.d.12)

La caz, reclamantul solicită calcularea și achitarea, începând cu 01 aprilie 2024, prin aplicarea coeficientului indexat de 6%, la întreg cuantumul pensiei de care beneficia până la 01.04.2024 în mărime de 22850 și în final să-i fie plătită suma totală de 24205 lei.

Instanța reține că prin prisma prevederilor legale, Casa Națională de Asigurări Sociale a dispus ca pensia reclamantului la 01.04.2024 a fi indexată cu 6% în corelație cu pct.8 al hotărârii Guvernului nr.217 din 26.03.2024, însă coeficientul de indexare a fost aplicat părții din pensie care nu depășește cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2024, care constituie 13 700 lei.

Așadar, instanța subliniază că normele în discuţie nu prejudiciază esenţa dreptului la pensie al titularului, ci stabileşte o excepție cu privire la indexarea pensiei.

În acest context se atrage atenția ca relevantă decizia Curții Constituţionale nr.24 din 28.03.2024 de inadmisibilitate a sesizării nr.246g/2023 privind excepţia de neconstituţionalitate a unor prevederi din articolul 13 alin.(1) din Legea nr.357 din 22 decembrie 2022 şi a unor prevederi din articolul 6 din Hotărârea Guvernului nr.148 din 22 martie 2023 (plafonarea cotei de indexare a pensiei).

La originea cauzei se află sesizarea privind excepţia de neconstituţionalitate a tezei I din articolul 13 alin.(1) din Legea nr.357 din 22 decembrie 2022 privind bugetul asigurărilor de stat pentru anul 2023 şi a textului "*coeficientul de indexare se va aplica doar acelei părţi din pensie care nu depăşeşte salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023*" din articolul 6 din Hotărârea Guvernului nr.148 din 22 martie 2023, ***ridicată de dl Ruslan Petrov, parte în dosarul nr.3-1518/2023, pendinte la Judecătoria Chişinău, sediul Râşcani.***

Aşadar, Hotărârea Guvernului nr.148 din 22 martie 2023 conținea prevederi similare celei aplicabile în acest caz, iar anterior reclamantul a înaintat sesizarea privind excepţia de neconstituţionalitate în privința textului "*coeficientul de indexare se va aplica doar acelei părţi din pensie care nu depăşeşte salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023*".

Chiar dacă nu există o hotărâre judecătorească cu privire la un litigiu între reclamant și pârât, cu *același* obiect și pe aceleași temeiuri, se reține că anterior reclamantul a solicitat aplicarea coeficientului de indexare pentru întreaga pensie, însă temeiurile de fapt erau diferite, dar concluziile Curții Constituţionale sunt relevante în acest caz:

23. *Totodată, dreptul de proprietate nu include, ca atare, un drept la o pensie de o anumită sumă. Reducerea sau întreruperea unei pensii poate constitui, totuşi, o ingerinţă în folosirea nestingherită a bunurilor care trebuie justificată. Ingerinţa trebuie să fie proporţională în mod rezonabil cu scopul pe care îl urmăreşte (a se vedea Béláné Nagy v. Ungaria, 13 decembrie 2016 §§ 84, 115). Cu alte cuvinte, trebuie să se găsească un "echilibru corect" între exigenţele interesului general al comunităţii şi exigenţele protecţiei drepturilor fundamentale ale individului. Echilibrul necesar va lipsi dacă persoana sau persoanele în cauză trebuie să suporte o sarcină individuală excesivă (Skenderi şi alţii v. Serbia (dec.), 4 iulie 2017, § 96).*

25. *Curtea a notat că articolul 13 din Legea privind sistemul public de pensii prevede indexarea anuală a pensiilor la 1 aprilie, iar coeficientul de indexare constituie rata inflaţiei la sfârşitul anului precedent, exprimată prin creşterea preţurilor de consum în luna decembrie a anului respectiv faţă de aceeaşi lună a anului premergător. Prin urmare, Curtea notează că aceste prevederi care reglementează mecanismul de indexare a pensiei urmăresc să asigure majorarea valorii pensiei în funcţie de dinamica preţurilor la produsele şi serviciile de bază.*

26. *Curtea a reiterat că indexarea pensiei îi oferă persoanei protecţie faţă de riscul devalorizării în timp a banilor şi faţă de fluctuaţiile economice care ar putea să influenţeze nivelul său de trai după pensionare. Prin urmare, indexarea pensiei în baza Legii privind sistemul public de pensii urmăreşte să modifice valoarea pensiei în funcţie de realităţile economice (DCC nr.140 din 26 octombrie 2023, §§ 27-28).*

29. *În prezenta cauză, Curtea constată că indexarea pe baza prevederii contestate nu are natura de a expune autorul sesizării unor dificultăţi de subzistenţă incompatibile cu articolul 46 din Constituţie în lumina articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenţie. Aşadar, Curtea reţine că ingerinţa în discuţie nu i-a impus autorului sesizării o sarcină excesivă. Prin urmare, Curtea subliniază că articolul 46 din Constituţie nu este incident în prezenta cauză.*

30. Cu privire la incidenţa articolul 47 din Constituţie, Curtea menţionează că prevederile contestate nu privează beneficiarii de pensie, ci stabilesc o excepţie cu privire la mărimea indexării acesteia pentru anul curent. Constituţia nu impune indexarea

pensiei într-un anumit cuantum. Prin urmare, Curtea nu constată nicio ingerinţă în articolul 47 din Constituţie în prezenta cauză.

31. *Astfel, Curtea constată că sesizarea privind excepţia de neconstituţionalitate în discuţie este una repetată şi, de vreme ce nu au intervenit elemente noi care să provoace reconsiderarea jurisprudenţei Curţii, atât soluţia, cât şi considerentele menţionate în DCC nr.140 din 26 octombrie 2023 rămân valabile şi în prezenta cauză.*

Prin urmare, în prezenta cauză se reține că indexarea esenţial diminuată a pensiilor în raport cu rata inflaţiei la sfârşitul anului 2023 se aplică absolut tuturor beneficiarilor pensiilor şi doar în privinţa acelei părţi din pensie care nu depăşeşte salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2024- 13 700 lei. Prin urmare, acelaşi coeficient de indexare de 6% a fost aplicat, începând cu 1 aprilie 2024, atât în privinţa pensiilor minime, cât şi în privinţa pensiilor de 13700 lei.

Suplimentar, instanța nu reţine argumentele din prezenta acțiune privind existenţa unei ingerinţe în articolul 16 din Constituţie (egalitatea), deoarece reclamantul în comparație cu alte categorii de beneficiari de pensie care nu depăşeşte salariul mediu lunar pe economie nu se afle în situaţii comparabile, datorită diferenţei cuantumului pensiei de care beneficiază categoriile în discuție. Chiar dacă, în mod formal, persoanele se află într-o situaţie similară, având în vedere dreptul la pensie, acest element nu este suficient, *per se*, pentru a se constata incidenţa articolului 16 din Constituţie

În această ordine de idei, instanța de judecată reiterează faptul că Casa Națională de Asigurări Sociale corect a indexat pensia reclamantului doar în partea care nu depășește salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2024 în mărime de 13700 lei, având în vedere faptul că, mărimea coeficientului de indexare a fost aprobată de Guvern reieșind din circumstanțele de fapt și drept stabilite la nivel de stat și politici sustenabile din punct de vedere social și economic.

Astfel, analizând argumentele expuse de reclamant în acțiune, în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și cadrul legal aplicabil, instanța de contencios administrativ conchide că, activitatea administrativă efectuată de autoritatea publică pârâtă este una legală și întemeiată, fiind efectuată în strictă conformitate cu prevederile legislației.

Conform art.224 alin.(1) lit.f) Cod administrativ, *examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată, respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)-e)*.

Ținând cont de circumstanțele constatate instanța respinge ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de **Petrov Ruslan** către Casa Națională de Asigurări Sociale privind aplicarea coeficientului indexat de 6%, la întreg cuantumul pensiei de care beneficia reclamantul până la 01.04.2024.

În conformitate cu prevederile art.art.224-225, 229, 232 Cod Administrativ, instanţa de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Petrov Ruslan către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea deciziei și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind indexarea pensiei în partea care depășește salariul mediu lunar.

Hotărârea cu drept de atac la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (Sediul Rîșcani).

Președintele ședinței,
judecător **V. Jomiru-Niculiță**